

(Šeimos stiprybių ir poreikių intensyviai pagalbai vertinimo forma)

**VALSTYBĖS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS IR ĮVAIKINIMO TARNYBOS PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

_____ (teritorinio skyriaus pavadinimas)

**ŠEIMOS STIPRYBIŲ IR POREIKIŲ INTENSYVIAI PAGALBAI VERTINIMO
KLAUSIMYNAS**

_____ Nr. _____
(data)

1. Bendroji informacija apie šeimą* ir šeimai reikšmingus asmenis
*Šeima – vaikas (-ai), vaiko tėvas / motina, tėvo sutuoktinė / sugyventinė, motinos sutuoktinis / sugyventinis (vardas, pavardė, gimimo data, užsiėmimas, kita svarbi informacija). Šiuos duomenis galima patikslinti pildant genogramą ir šeimos žemėlapi. Mobiliosios komandos (toliau – MK) psichologas ir socialinis darbuotojas (kartu) formą pildo, atskirai vertindami kiekvieną šeimos narį

Vaikas (-ai) _____

Tėvas _____

Motina _____

Seneliai _____

Kiti suaugę asmenys _____

2. Problemos (-ų) apibūdinimas pagal kiekvieną šeimos narį ir (ar) kitą su šeima susijusį asmenį

Vaikas (-ai) _____

Tėvas _____

Motina _____

Seneliai
Kiti suaugę asmenys
Sisteminis problemos pristatymas <i>(problemos apibūdinimas pagal Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VVTAĮT) teritorinio skyriaus, atvejo vadybininko pateiktą informaciją):</i>
3. Įvykiai šeimos gyvenime ir teikta pagalba <i>(per 6 mėn. iki antrojo grėsmės vaikui lygio nustatymo šeimoje įvykę gyvenimo pokyčiai, netikėti įvykiai, psichologinės traumos, pirmieji krizės požymiai, streso veiksniai ir kt.)</i>
Šeimai teikta pagalba, inicijuota paslaugas teikiančios įstaigos ir / arba šeimos nario (-ių) <i>(pažymėkite tinkamą (-us) variantą (-us):</i>
a) Atvejo vadybininko pagalba <i>(aprašykite, nurodykite pagalbos teikimo laikotarpį)</i>
b) Socialinio darbuotojo pagalba <i>(aprašykite, nurodykite pagalbos teikimo laikotarpį)</i>
c) Psichiatro pagalba <i>(aprašykite, nurodykite pagalbos teikimo laikotarpį)</i>
d) Kita pagalba <i>(pavyzdžiui, psichologo, psichoterapeuto konsultacijos, tėvystės įgūdžių ugdymo, pykčio valdymo grupės ir kt.)</i>
4. Sisteminis vertinimas
Vertinimo sritys:
A. Šeimos stiprybės
B. Šeimos organizacija / struktūra (sutuoktinių / poros, tėvų ir vaikų, visos šeimos vidinės bei išorinės ribos)
C. Bendravimas šeimoje, emocinis klimatas ir problemų sprendimo įgūdžiai
D. Šeimos gyvenimo ciklas (stadija) ir tėvystės įgūdžiai (ribos, taisyklės, tėvų reikalavimai, drausminimas, šeimos narių vaidmenys ir jų atitiktis vaiko raidos poreikiams)
E. Iš kartos į kartą perduodami (transgeneraciniai) elgesio modeliai (piktnaudžiavimas psichoaktyviosiomis medžiagomis, prievarta, fiziniai ir psichikos sutrikimai, šeimos nuostatos ir įsitikinimai)

A. Šeimos stiprybės

- a) Vaiko tėvo / motinos, tėvo sutuoktinės / sugyventinės, motinos sutuoktinio / sugyventinio asmeniniai gebėjimai (išsilavinimas, ar gali / pajėgia dirbti / dirba, kasdienio gyvenimo įgūdžiai, socialiniai įgūdžiai, gebėjimas palaikyti tarpasmeninius santykius, turėti ar esami gabumai ir pomėgiai);
- b) asmeninės savybės (gebėjimas valdyti emocijas, rūpintis kitais, emocinis įsitraukimas, vilties turėjimas, dėmesingumas, tvirtumas, atsakingumas, savarankiškumas, gyvenimo tikslai bei dvasinės vertybės ir kt.);
- c) socialiniai veiksniai (išplėstinė šeima, šeimos gyvenimo sąlygos, užimtumas, pajamos, šeimos socialinė įtrauktis ir vietos bendruomenės ištekliai (galima remtis ir atvejo vadybininko surinkta informacija)

Asmeniniai gebėjimai: _____

_____

_____

Asmeninės savybės: _____

_____

_____

Socialiniai veiksniai: _____

_____

_____

B. Šeimos organizacija / struktūra

Vertinant šeimos organizaciją / struktūrą, būtina išskirti poros, tėvų ir vaikų posistemius. Specialistai gali rinktis, kokius santykius vertinti kiekviename posistemyje: suaugusiojo (tėvo / motinos) dabartinius santykius (*pavyzdžiui, esamus santykius su sutuoktiniu ar sugyventiniu*); suaugusiojo buvusius ar neseniai nutrūkusius santykius, jeigu jie turi įtakos šeimos gyvenimui. Vaikų posistemis vertinamas tik tuo atveju, kai šeimoje auga nepilnamečių vaikų, kuriems nebuvo nustatytas antrasis grėsmės vaikui lygis.

Atitinkamai vertinamos posistemių sąveikos (*pavyzdžiui, tarp tėvų ir poros, tėvų ir vaikų posistemių: suaugusiojo santykiai su jo / jos vaiku; suaugusiojo santykiai su jo / jos tėvais*)

Poros posistemis (*pažymėkite tinkamą variantą*)

Poros ribos:

Aiškios

Susiliejusios

Atitolusios

Kita _____

Poros bendro ir asmeninio laiko paskirstymas

_____

Tėvų posistemis (*pažymėkite tinkamą (-us) variantą (-us)*)

Kas dalyvauja auklėjant / prižiūrint vaikus?

Tėvas Motina Kiti asmenys _____

_____

Ar tėvų posistemis yra atskirtas nuo poros posistemio? (*ar tėvai atskiria savo, kaip poros, gyvenimą nuo vaikų?*)

Taip Ne Netaikoma (*jei vaikus augina tik vienas iš tėvų ir jis neturi poros*)

Kokia posistemių sąveika (pavyzdžiui, tėvas su vaiku žuvauja, mama su vaiku gamina valgį, dalijasi paslaptimis, kurių nežino kiti šeimos nariai, ar pan.)?

Tėvų ir vaikų posistemių ribos

Tėvų ir vaikų posistemių ribos (pavyzdžiui, ar tėvai* yra pasiekiami vaikams, kai jiems jų reikia; ar ribos atitinka vaiko raidą ir amžių) (pažymėkite kiekvienam iš tėvų tinkamą variantą):

- Lanksčios (sveikos) (nurodyti, su kuo _____)
- Susiliejusios (nurodyti, su kuo _____)
- Nelanksčios (nurodyti, su kuo _____)

*Jeigu vaiką augina vienišas tėvas / motina, tėvų ir vaikų posistemių ribos vertinamos tik su tėvu / motina.

Išorinės šeimos ribos (pažymėkite tinkamą (-us) variantą (-us)):

- Atviros (šeima bendrauja ir bendradarbiauja su kaimynais, ugdymo ir kitomis įstaigomis / organizacijomis)
- Uždaros (šeima atsiskyrusi nuo bendruomenės, ugdymo ir kitų įstaigų / organizacijų)
- Nėra ribų (šeimoje nuolat lankosi ne šeimos nariai)

C. Bendravimas šeimoje, emocinis klimatas ir problemų sprendimo įgūdžiai

Tėvų ir vaikų bendravimas (pažymėkite tinkamą (-us) variantą (-us)):

- Geras: Tėvas   Motina
(paaiškinkite)

- Pakankamas: Tėvas   Motina
(paaiškinkite)

- Minimalus: Tėvas   Motina
(paaiškinkite)

Emocijų reiškimo būdai (pažymėkite tinkamą (-us) variantą (-us)):

- Atpažįsta ir valdo emocijas: Tėvas   Motina
(paaiškinkite)

- Neatpažįsta emocijų: Tėvas   Motina
(paaiškinkite)

- Nevaldo emocijų: Tėvas   Motina
(paaiškinkite)

- Emocijų slopinimas / emocijų vengimas (pabraukite tinkamą variantą: Tėvas   Motina
(paaiškinkite)

- Geba suvaldyti impulsus: Tėvas   Motina
(paaiškinkite)

- Yra pykčio, įniršio epizodų: Tėvas   Motina
(paaiškinkite)

Šeimos ryšys su giminaičiais ir išplėstine šeima (*apibendrintas visų šeimos narių ryšys*):

- Artimas
- Epizodinis
- Nepalaiko ryšio

Emocinis klimatas šeimoje (*pažymėkite tinkamą (-us) variantą (-us)*):

- Emocinė parama ir padėjimas
- Abipusė parama stresinėse situacijose
- Emocinis atsiribojimas
- Nedideli arba reti nesutarimai
- Nuolatinis kritikavimas
- Konfliktiški santykiai

Tėvų reagavimas į vaiko poreikius (*pažymėkite tinkamą (-us) variantą (-us)*):

- Pripažįsta ir vertina emocinius vaiko poreikius: Tėvas Motina
(*paaiškinkite*)

- Pripažįsta ir vertina vaiko nuomonę: Tėvas Motina
(*paaiškinkite*)

- Ignoruoja emocinius vaiko poreikius: Tėvas Motina
(*paaiškinkite*)

- Rūpinasi tik fiziniais vaiko poreikiais: Tėvas Motina
(*paaiškinkite*)

- Neužtikrina minimalių vaiko fizinių poreikių: Tėvas Motina
(*paaiškinkite*)

Problemų sprendimo įgūdžiai (*pažymėkite tinkamą (-us) variantą (-us)*)

Įtampos tarp tėvų ir vaikų atsiradimas:

- Švelni konflikto pradžia (*pavyzdžiui, maži incidentai, tarpusavio susidūrimai*): Tėvas Motina
(*paaiškinkite*)

- Vidutinio stiprumo barniai ir ginčai: Tėvas Motina
(*paaiškinkite*)

- Šiurkšti / griežta konflikto pradžia: Tėvas Motina
(*paaiškinkite*)

Konflikto plėtojimas (*pažymėkite tinkamą (-us) variantą (-us)*):

- Kaltina: Tėvas Motina
(*paaiškinkite*)

Kritikuoja: Tėvas Motina
(paaiškinkite)

Žemina: Tėvas Motina
(paaiškinkite)

Grasina: Tėvas Motina
(paaiškinkite)

Ignoruoja: Tėvas Motina
(paaiškinkite)

Imasi fizinių veiksmy: Tėvas Motina
(paaiškinkite)

Būdai, kaip sugrįžtama į ramybės („normalumo“) būseną (pažymėkite tinkamą (-us) variantą (-us):
 Nustoja bendrauti: Tėvas Motina
(paaiškinkite)

Vengia bendravimo: Tėvas Motina
(paaiškinkite)

Siekia atkurti santykius: Tėvas Motina
(paaiškinkite)

Nesiekia atkurti santykių: Tėvas Motina
(paaiškinkite)

Nepriima kito nuomonės: Tėvas Motina
(paaiškinkite)

Bendradarbiauja ieškant sprendimų: Tėvas Motina
(paaiškinkite)

Poros teigiamų ir neigiamų sąveikų santykis / dažnumas
(paaiškinkite)

D. Šeimos gyvenimo ciklas (stadija) (toliau – ŠGC) ir tėvystės įgūdžiai (pažymėkite tinkamą (-us) variantą (-us))

- Vieniša (-as)
- Vedęs / ištekėjusi
- Šeima, turinti mažamečių vaikų
- Šeima, turinti paauglių vaikų
- Šeima, turinti suaugusių vaikų

Apibūdinkite, kaip kiekvienas iš tėvų atliepia vaiko poreikius ir supranta vaiko raidą atitinkančias užduotis pagal jo amžių (atitinkantį ŠGC stadiją):

Taisyklės šeimoje (ar yra ir kokios):

Taikomi vaikų auklėjimo ir drausminimo būdai (pavyzdžiui, atitiktis vaiko raidos etapui, pozityvūs / negatyvūs drausminimo būdai)

Tėvų ir vaikų santykių hierarchija (tėvų autoritetas ir auklėjimo stilius)

Tėvas / sutuoktinis / sugyventinis (pažymėkite tinkamą variantą):

- aiški / veiksminga hierarchija
- nepastovi / nenuosekli hierarchija
- autoritarinė hierarchija
- nepakankama hierarchija

Motina / sutuoktinė / sugyventinė (pažymėkite tinkamą variantą):

- aiški / veiksminga hierarchija
- nepastovi / nenuosekli hierarchija
- autoritarinė hierarchija
- nepakankama hierarchija

(paaiškinkite)

Vaidmenys šeimoje (pažymėkite tinkamą variantą):

- Aiškūs, apibrėžti (pavyzdžiui, aiškus tėvų ir vaikų vaidmenų ir atsakomybių pasidalijimas)
- Pakitę (pavyzdžiui, vaikai atlieka daug suaugusiųjų pareigų)
- Nepastovūs / kintantys (pavyzdžiui, kai tėvai vartoja alkoholį, vaikai prisiima suaugusiųjų vaidmenis)

(paaiškinkite)

Tėvystės įgūdžiai (pažymėkite tinkamą (-us) variantą (-us)):

- Minimalūs: Tėvas Motina

(paaiškinkite) _____

- Pakankami: Tėvas Motina

<p>(paaiškinkite) _____</p> <p>☐ Geri: ☐ Tėvas ☐ Motina</p> <p>(paaiškinkite) _____</p>
<p>E. Iš kartos į kartą (trijų šeimos kartų) perduodami (transgeneraciniai) elgesio modeliai (pažymėkite tinkamą (-us) variantą (-us))</p>
<p>Piktnaudžiavimas psichoaktyviosiomis medžiagomis, kitos priklausomybės (pabraukite tinkamą):</p> <p>☐ Nėra ☐ Yra</p> <p>(aprašykite)</p> <p>_____</p>
<p>Seksualinis / fizinis / psichologinis smurtas, nepriežiūra (pabraukite tinkamą): ☐ Nėra ☐ Yra</p> <p>(aprašykite)</p> <p>_____</p>
<p>Fiziniai / psichikos sutrikimai (pabraukite tinkamą): ☐ Nėra ☐ Yra</p> <p>(aprašykite)</p> <p>_____</p>
<p>Kita:</p> <p>_____</p>
<p>Šeimos nuostatos ir įsitikinimai (naratyvai / pasakojimai / mitai), turintys reikšmės šeimos gyvenimo kokybei, vaikų auklėjimui ir drausminimui, tarpusavio santykiams</p> <p>Šeimos pasakojimo apie problemą būdas (pavyzdžiui, neigia, kaltina kitus, švelnina ir kt.):</p> <p>_____</p>
<p>Kultūriniai, etniniai, socialiniai-ekonominiai ir kiti įsitikinimai: _____</p> <p>_____</p>
<p>Kitos socialinės įtakos bei nuostatos: _____</p> <p>_____</p>
<p>Požiūrio į vyro / moters vaidmenis šeimoje klausimų (ne)išsprendimas bei įtaka esamoms šeimos problemoms</p> <p>_____</p>
<p>Požiūrio į vaikų auginimą įtaka esamoms šeimos problemoms</p> <p>_____</p>
<p>Šeimos mitai, paslaptys, turintys įtakos šeimos gyvenimui ir rūpinimuisi vaiku (-ais): _____</p> <p>_____</p>
<p>Kitos nuostatos / naratyvai, turintys įtakos šeimos gyvenimui ir rūpinimuisi vaiku (-ais):</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>5. Ankstesni su vaikų priežiūra ir auklėjimu susiję šeimos problemų sprendimai ir jų rezultatai</p>
<p>Sprendimai, kurie PADĖJO:</p>

Sprendimai, kurie NEPADĖJO:

6. Šeimos vertinimo metodai: genograma ir šeimos žemėlapis

1. Sudarykite šeimos genogramą ir įtraukite visą reikalingą informaciją:

- Amžius, gimimo / mirties datos
- Vardai
- Santykių modeliai
- Užimtumas (mokosi, dirba)
- Sveikatos istorija
- Psichikos sutrikimai
- Piktnaudžiavimo alkoholiu ir (ar) narkotikais ar kitų priklausomybių patirtys

Taip pat aprašykite reikšmingų šeimai asmenų, kurie buvo dažnai minimi susitikimo metu, savybes (*asmens charakterio savybes ir santykių modelius*) ir esamus pagalbos šeimai išteklius. Genograma turėtų būti pridedama.

2. Sudarykite šeimos žemėlapi, pažymėdami ribas, posistemius, šeimos struktūrą / organizaciją.

7. Šeimos (abiejų tėvų) požiūris į problemą, bendradarbiavimą su MK ir kitais specialistais

Susitarimo sritys: ką vaiko tėvas / motina, tėvo sutuoktinė / sugyventinė, motinos sutuoktinis / sugyventinis sakė; kokiais klausimais sutinka arba sutinka iš dalies dirbti?

Nuomonių išsiskyrimo sritys: su kuo vaiko tėvas / motina, tėvo sutuoktinė / sugyventinė, motinos sutuoktinis / sugyventinis nesutinka ar nesutinka iš dalies? Kodėl?

Planuojami darbo metodai, jei MK darbuotojų požiūris nesutampa su šeimos (*pažymėkite tinkamą variantą arba įrašykite kitą*):

- a) Periodiškai tikslinti šeimos nuostatas tais klausimais
- b) Taikyti motyvavimo technikas
- c) Kita _____

8. Šeimos stiprybių ir poreikių intensyviai pagalbai vertinimo apibendrinimas*

*Pildo MK darbuotojai, atlikę šeimos vertinimą

Ar šeimos vertinimas atitiko šeimos poreikius?

Ar buvo atsižvelgta į šeimos pažeidžiamumo rodiklius (*šeimos socialinis, ekonominis statusas; šeimos narių amžius; turimi resursai; fizinė ir psichinė sveikata ir kt.*)?

MK darbuotojų teikta intensyvi pagalba šeimai, taikytos priemonės (*aprašykite*)

Šeimos stiprybės (*aprašykite*)

Šeimos poreikiai pagalbai (*aprašykite*)

Darbo su šeima sritys, kuriose bus teikiama tęstinė pagalba

(klausimyną pildžiusio
darbuotojo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

(klausimyną pildžiusio
darbuotojo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)